

Evolució dels bacteris productors de carbapenemases a atenció primària i hospitalària al Vallès Occidental

Marcos Jiménez-Sena¹, Mireia Rajadell Guiu¹, Mónica Balestero-Téllez¹, Marc Garreta Esteban¹, Pepa Pérez Jové¹

¹Centre d'Analítiques Terrassa, Catlab, Viladecavalls

Introducció i objectiu

Els bacteris productors de carbapenemases (BPC) són una amenaça per a la salut pública, sent necessària la seva vigilància epidemiològica.

Avaluar l'evolució dels bacteris productors de carbapenemases en mostres clíniques d'atenció primària (AP) i hospitalària al Vallès Occidental.

Material i mètodes

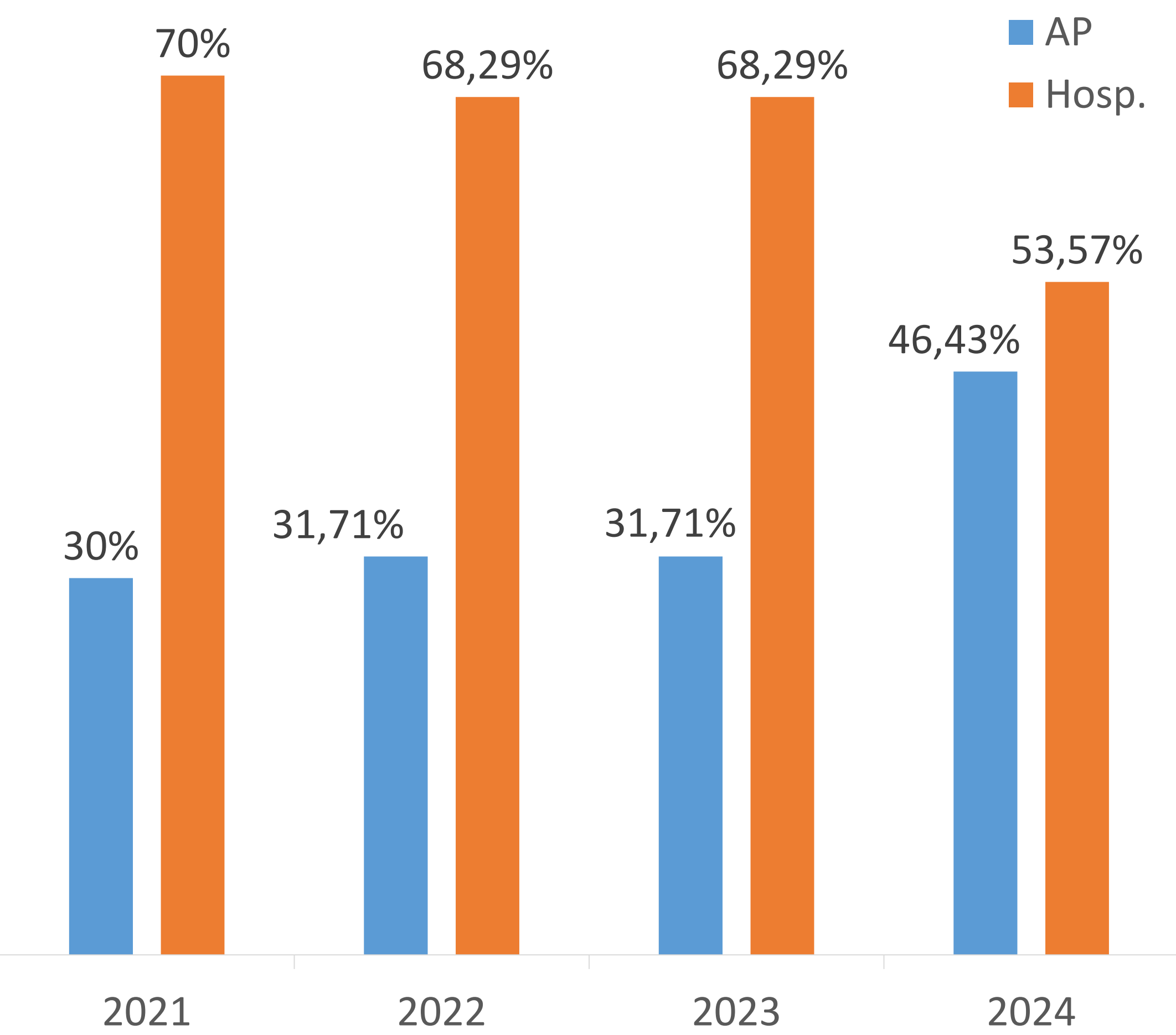
S'analitzen BPC aïllades en mostres tant clíniques com de portadors des de setembre de 2021 a setembre de 2024 procedents de pacients tant d'àmbit hospitalari com d'AP. Es va comptabilitzar únicament una soca productora de carbapenemasa (SPC) per microorganisme i tipus de carbapenemasa, separant mostres clíniques de cribratge.

Resultats

Es van caracteritzar 188 SPC: 120 (64%) de mostres clíniques i 68 (36%) de portadors. De les mostres clíniques, 42 (35%) van ser d'origen hospitalari, mentre que 78 (65%) van ser d'AP. Excloent els portadors, l'evolució de les BPC en àmbit hospitalari i AP va ser respectivament: 2021 (70%-30%), 2022 (68%-32%), 2023 (68%-32%) i 2024 (54%-46%), mostrant una reducció del % total de carbapenemases en àmbit hospitalari al llarg del temps, inversament del que succeeix a AP (**Gràfic 1**).

Els tipus de carbapenemases detectats a AP són: 67% OXA-48, 14% VIM, 9% NDM, 5% OXA-48 + VIM, 2% KPC i 2% OXA-48+NDM. A l'hospital: 41% OXA-48; 34% VIM, 9% NDM i un 15% altres carbapenemases minoritàries (**Taula 1**).

Les BPC més freqüents són: *Klebsiella pneumoneae* (43%), *Escherichia coli* (23%) i *Pseudomona aeruginosa* (15%) independentment de l'origen del pacient (**Taula 2**).

Gràfic 1. Percentatge de carbapenemases d'atenció primària versus Hospitalària.

Distribució carbapenemases					
Carbapenemases	AP(42)	Hosp.			Totalgeneral (188)
		Clínicas (78)	Portadors(68)	Tota l(146)	
OXA-48	67% (28)	41% (32)	37% (25)	39% (57)	45% (85)
VIM	14% (6)	34% (27)	37% (25)	36% (52)	31% (58)
NDM	9% (4)	9% (7)	6% (6)	8% (11)	8% (15)
OXA-48+VIM	5% (2)	3% (2)	13% (9)	8% (11)	7% (13)
OXA-48+NDM	2,5% (1)	5% (4)	3% (2)	4% (6)	4% (7)
KPC	2,5% (1)	4% (3)	3% (2)	3% (5)	3% (6)
KPC+VIM	0	2% (1)	1% (1)	1% (2)	1% (2)
SPM-1	0	1% (1)	0	0,5% (1)	1% (1)
GES	0	1% (1)	0	0,5% (1)	1% (1)

Taula 1. Percentatge de carbapenemases aïllades tan a atenció primària com a l'àmbit hospitalari, entre parèntesis el número total.

BPC	OXA-48	VIM	NDM	OXA-48 + VIM	OXA-48 + NDM	KPC	KPC + VIM	SPM-1	GES	Total general
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	29%	6%	2%	1%	4%	2%	0%	0%	0%	43%
<i>Escherichia coli</i>	13%	4%	5%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	23%
Altres	3%	8%	2%	5%	0%	1%	1%	0%	0%	19%
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	0%	13%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	1%	15%
Total general	45%	31%	8%	7%	4%	3%	1%	1%	1%	100%

Taula 2. Bacteris productors de carbapenemases (BPC) i el percentatge de carbapenemases presents.

Conclusions

La OXA-48 és la principal carbapenemasa aïllada a AP, mentre que a l'àmbit hospitalari la presència de carbapenemases és més variable. La detecció de BPC en AP ha augmentat al llarg dels últims anys, mentre que es redueix en mostres clíniques de l'àmbit hospitalari.